

EKL KARJATAMISINSTINKTI TESTI REEGLID

Kinnitatud EKL Karjakoerte Kogu eestseisuse koosolekul 08.05.2019

Kinnitatud EKL Volinike koosolekul ....

Jõustub alates 01.06.2019

Sisukord

EKL KARJATAMISINSTINKTI TESTI REEGLID	1
2. KARJATAMISINTINKTI EESMÄRK.....	2
3. TESTIL OSALEMINE JA SELLE PIIRAMINE	2
4. TESTI KOHTUNIK	2
5. TESTILE REGISTREERUMINE JA OSALUSTASU	3
7. KOERAJUHI VASTUTUS.....	3
8. OSALEMISÕIGUS	4
9. KARJATAMISINSTINKTI TESTI KÄIK.....	4
10. HINDAMISAEG	4
12. KOERAJUHI KOHUSTUSED	5
13. KOERAJUHI ÕIGUSED	5
14. KATKESTAMINE	5
15. TESTILT KÕRVALDAMINE / TESTIL OSALEMISE KEELD / KARISTUSED	6
16. TESTI KORRALDAMINE	6

1. ÜLDOSA

1.1 Käesolevat reeglistikku kasutatakse juhistena kariloomade karjatamise instinkti testi korraldamisel.

1.2 Karjatamisinstiti testiga mõõdetakse koera loomupärast karjatamisinstiti. Testi korraldamise ja hindamise reeglid ning juhendid on välja töötatud EKL Karjakoerte Kogu (edaspidi EKL- KAR) poolt.

1.3 Karjatamisinstiti testi võib korraldada eraldiseisva üritusena või osana karjatamispäevast.

1.4 Kui koerajuht registreerib koera instinktitestile, siis ta nõustub sellega, et testi tulemused avalikustatakse.

1.5 Karjatamisinstiti test on avalik ja seda võib tulla jälgima.

2. KARJATAMISINTINKTI EESMÄRK

2.1 Karjatamisinstiti testi eesmärgiks on uurida koera loomulikku tõuomast karjatamisinstiti olukorras, kus koer puutub kokku kariloomadega. Kas koeral on kaasasündinud autoriteetsus kariloomade ees või ei ole. Koer peab oma tegutsemisega kariloomade austuse välja teenima ja need omakorda peavad koera austama. Suhe peab olema selgelt arusaadav: karjataja ja karjatavad. Sel juhul saab rääkida karjatamisest, mida saab kasutada kariloomade liigutamiseks koera abil. Osad koerad sobivad selleks ülesandeks loomupäraselt, teised nõuavad täiendavat instinkti äratamist, mis tähendab karjatamisinstiti esilekutsumist harjutamise abil.

2.2 Saadud testi tulemust kasutatakse koera karjatamisinstiti taseme määramiseks, koolitusvalmiduse hindamiseks ja see annab vihjeid ka koera sobivuse kohta karjatamisinstiti aretuseks.

3. TESTIL OSALEMINE JA SELLE PIIRAMINE

3.1 Karjatamisinstiti testil osalev koer peab olema vähemalt 6 kuu vanune ja märgistatud mikrokiibiga või tätoveeringuga.

3.2 Testi korraldustoimkonnal on õigus piirata osalevate koerte arvu kooskõlas kehtiva juhendiga, kui testi korraldamise tingimused seda nõuavad.

4. TESTI KOHTUNIK

4.1 Testi viib läbi EKL rahvuslik karjatamise kohtunik või FCI rahvusvaheline karjatamise kohtunik või

EKL-KAR poolt heakskiidetud kohtunik või koolitaja. Kohtuniku heakskiitmise eeldused on järgmised: pika staažiga karjatamise koolitaja või kohtunik, kes on hinnanud karjatamisinstanti teste välisriigis, on kursis EKL karjatamisinstanti testi reeglite, hindamisjuhendite ja hindamisprotokolliga.

5. TESTILE REGISTREERUMINE JA OSALUSTASU

5.1 Testile registreerutakse korraldaja poolt määratud tähtajaks ja korraldaja poolt etteantud viisil või kohapeal enne karjatamispäeva algust.

5.2 Registreerimisel tuleb korraldajale edastada kokkulepitud info.

5.3 Kui koera andmed on veebis tõuregistris leitavad, võib tõutunnistuse asemel saata tõuregistris oleva info lingina.

5.4 Testi toimumise kohas on vaja korraldustoimkonnale oma osalemist kinnitada vähemalt pool tundi enne väljakuulutatud instinktitesti algusaega.

5.5 Osalejat, kes ei ole testi toimumise kohta õigeaegselt ilmunud, võidakse testile mitte lubada.

5.6 Osalejal peab olema kaasas koera veterinaarpass. Kui registreerimisel ei ole saadetud tõutunnistust või linki koera andmetele tõuregistris, siis peab osalejal kaasas olema tõutunnistus või selle koopia (va tõutunnistusega koerad). Kiipi ja ja kehtivaid vaktsineerimisi võib kontrollida pisteliselt.

5.7 Testi korraldaja määrab osalustasu suuruse.

5.8 Kui koera kohta registreerumisel antud info osutub vigaseks või puudulikuks, on korraldajal õigus antud koera testile mitte lubada. Sel juhul osalemistasu ei tagastata.

5.9 Osalemistasu tagastamist ei toimu ka siis, kui registreeritud koer ei ilmu testile või kui testi kohtunik ei luba koeral osaleda.

5.10 Osalustasu tagastatakse, kui instinktitest tühistatakse osalejatest sõltumatutel põhjustel.

5.11 Karjatamisinstanti testil saab osaleda maksimaalselt 25 koera päevas.

7. KOERAJUHI VASTUTUS

7.1 Koerajuht, kes registreerub instinktitestile, nõustub järgima instinktitesti reegleid ja juhiseid.

7.2 Osaleja on kohustatud oma koera kontrolli all hoidma, nii et koer ei põhjustaks kahju teistele osapooltele ega koerajuhile endale. Karjatatavate loomade suhtes tuleb olla eriti tähelepanelik ja hooltkandev.

8. OSALEMISÕIGUS

8.1 Koer peab olema kiibistatud ja EKL nõuete kohaselt vaksineeritud.

8.2 Testil võivad osaleda ka välismaised koerad.

8.3 Testil võivad osaleda kõik osalemistingimusi täitvad koerad koos koerajuhiga.

8.4 Karjatamise katsete üldise hea tava kohaselt võib kariloomade omanik oma koeraga osaleda oma kariloomadega tehtaval karjatamise katsel. Ta stardib oma klassis esimesena.

9. KARJATAMISINSTINKTI TESTI KÄIK

9.1 Koerajuht siseneb koos koeraga ringaeda kohtuniku kutse peale. Alguses on koer pika rihma otsas, mis kinnitatakse kas tavalise kaelarihma (mitte poova) või trakside külge. Esmalt vaatab kohtunik koera huvi kariloomade vastu ja veendub samal ajal, et koer ei oleks kariloomade suhtes agressiivne. Koera võib rihmast lahti lasta ainult siis, kui kohtunik annab selleks loa. Kui koeral puudub alguses huvi karjatamise vastu, siis proovib koerajuht seda huvi tekitada.

9.2 Testil mõõdetakse ka koera instinkti kariloomi valitseda (kontrollida), koera mentaalset vastupidavust ja koera soovi teha koostööd koerajuhiga. Kohtunik annab lisaks üldise kommentaari koera tegutsemise üldmuljest ning lõpuks kirjaliku ja suulise lõpphinnangu.

10. HINDAMISAEG

10.1 Maksimaalne aeg on soovituslikult 15 minutit või nii nagu kohtunik otsustab.

11. KOERTE HINDAMINE

11.1 Karjatamisinstinkti test koosneb neljast hindamisosast, milles testitakse koera huvi kariloomade vastu, koera võimekust karja kontrollida, koera mentaalset vastupidavust ja koera soovi teha koerajuhiga koostööd. Kohtunik hindab iga ülalmainitud osa eraldi.

11.2 Instinktitesti läbimiseks peab koer saama osade „Huvi“, „Kontroll“ ja „Mentaalne vastupidavus“ punktide keskmiseks väärtuseks vähemalt 3. Osa „Koostöövalmidus“ punktid ei mõjuta testi tulemust. Kui saadud punktide keskmine on väiksem kui 3, siis võib kohtunik soovitada testi kordamist juhul, kui koera karjatamisinstinkt pole veel ärgeanud. Kordustestidel ei ole piirarvu.

11.3 Koera töötamist hinnatakse tervikuna. Hindamisel on kohtunikul õigus kommenteerida koerajuhi ja koera omavahelist suhet ja koostööd.

11.4 Kohtunik on oma hindamisel sõltumatu.

11.5 Hindamiskriteeriumid on leitavad eraldi lisast „EKL Karjatamisinstituti testi hindamisjuhend“.

12. KOERAJUHI KOHUSTUSED

12.1 Koerajuht ei tohi koeraga ringaeda minna enne, kui eelmine testil osaleja on sealt lahkunud ja kohtunik neid kutsub.

12.2 Jooksuajal oleva emase koeraga osaletakse viimasena ja seda koera peab hoidma testi alalt eemal enne ja pärast oma osaluskorda. Koerajuht võib soorituseks valmistuda tavapärasel viisil.

13. KOERAJUHI ÕIGUSED

13.1 Kui koerajuht leiab, et karjatatavaid loomi on ringaeda ajades liigselt stressi viidud, võib ta paluda omale soorituseks uut loomade gruppi, enne kui kohtunik on jõudnud anda loa testi alustamiseks. Kohtuniku otsustada on, kas loomarühm vahetatakse välja.

13.2 Koerajuhil on õigus katkestada test igal ajal. Sel juhul koera ei hinnata ja soorituseks märgitakse „katkestatud“. Katkestamise põhjus tuleb alati märkida protokollis.

13.3 Hilinenud osalejat võib lubada testile, kui see on ürituse ajakavas võimalik. Seda otsustab korraldustoimkond.

14. KATKESTAMINE

14.1 Kohtunikul on õigus katkestada sooritus, kui koer üldse ei huvitu kariloomadest.

14.2 Kohtunik peab katkestama soorituse:

- a) Kui koer kohtleb kariloomi halvasti või koer ja/või koerajuht tekitavad kariloomadele liigset stressi
- b) Kui koerajuht karistab koera või käitub muul moel sobimatult rajal ja/või testialal
- c) Kui koer on haige, vigastatud või ei ole muul põhjusel võimeline oma tervist ohtu seadmata sooritama testi
- d) Kui osaleja ei järgi reegleid ja juhendeid

14.3 Koera karistamine on keelatud.

15. TESTILT KÕRVALDAMINE / TESTIL OSALEMISE KEELD / KARISTUSED

15.1 Kui koerajuht käitub testil mittesobivalt või tema koer ei ole kontrolli all, võib testil osaleva paari testilt kõrvaldada, või kui rikkumine oli tõsine, tuleb kõne alla isegi testidel edaspidise osalemise keelu ettepanek. Otsuse testilt kõrvaldamise kohta langetab kohtunik. Võimaliku testidel edaspidise osalemise keelu avalduse teeb testi kohtunik. Otsuse edaspidistel testidel osalemise keelu kehtestamise osas langetab EKL Karjakoerte Kogu eestseisus.

15.2 Kui koera sooritus tuleb katkestada hammustamise või kariloomade liiga karmi kohtlemise pärast, ei saa see koer rohkem karjatamisinstinkti testil osaleda.

16. TESTI KORRALDAMINE

16.1 Testi korraldaja võib olla EKL liikmeks olev tõuühing, klubi või EKL-KAR. Iga karjatamisinstinkti testil osalenud koera kohta koostatakse protokoll, koera sooritusele antakse hinnang: sooritatud, mittesooritatud, katkestatud.

16.2 Instinktitest korraldatakse vähemalt u 30m läbimõõduga ringaedikus.

16.3 Testil kasutatakse koeraga harjunud ja varem karjatamise treeningus osalenud kariloomi. Karja suurus soorituse ajal on 5-10 kariloomalammast vastavalt olukorrale.

17. LISAD

Lisa 1. EKL karjatamisinstinkti testi hindamisjuhend

Lisa 2. EKL Karjatamise katsete korraldamise juhend

Lisa 3. EKL Karjatamisinstinkti testi hindamisprotokoll

Lisa 4. EKL Karjatamisinstinkti testi kohtuniku stažeerimisleht